

DOORSTROOM

In plaats van één centraal bezoekerscentrum zoals de meeste nationale parken hebben, krijgt het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa een netwerk van informatiepunten en activiteiten verspreid over het gebied, een 'levend bezoekersnetwerk'. Het idee daarbij is dat de dorpen samen het netwerk vormen en dat de bewoners een grote rol spelen bij de invulling. In het voorjaar zijn twee bijeenkomsten over de uitwerking van dit plan gehouden waarvoor alle bewoners en andere betrokkenen waren uitgenodigd. Aan de hand van de uitkomsten van die bijeenkomsten en van gesprekken met betrokken organisaties heeft het adviesbureau Van Gent Van der Reest een concept plan van aanpak gemaakt, dat in november in het Overlegorgaan van het NBEL wordt besproken.

Eerste stappen op weg naar een 'levend bezoekersnetwerk'

Vast en flexibel deel

Een van de redenen om niet voor een centraal bezoekerscentrum te kiezen is dat het gebied van veel kanten toegankelijk is; er is niet één duidelijke 'ingang'. Het vaste deel van het netwerk zal bestaan uit een aantal informatiepunten. Op de ene plek kan een theeschenkerij of een winkel het informatiepunt vormen, ergens anders bijvoorbeeld een VVV-kantoor of een landbouwbedrijf. Elk punt kan zijn specialisme inbrengen; samen geven de informatiepunten het totale palet. Daarnaast krijgt het netwerk een 'flexibel' deel, bestaande uit activiteiten van en door mensen uit het gebied, zoals wandelingen, vertellingen, voorstellingen en kunstworkshops.

Bijeenkomsten en gesprekken

De startbijeenkomst op 9 maart 2004 in Schipborg trok ongeveer zestig belangstellenden, die een levendige discussie voerden over de uitgangspunten voor het project. Er bleken logischerwijs vooral nog veel vragen te leven. In de tweede bijeenkomst, op 29 april in Deurze, presenteerde het adviesbureau de voorlopige conclusies uit de eerste bijeenkomst en uit de afzonderlijke gesprekken met betrokkenen. De ongeveer dertig aanwezigen konden zich in het algemeen in die conclusies vinden.

Kalm aan en rap een beetje

De kern van het plan dat nu in concept klaar is zou je kunnen samenvatten met de titel die cabaretier Herman Finkers een van zijn programma's gaf: 'Kalm aan en rap een beetje!' De opstellers waarschuwen ervoor niet te hard van stapel te lopen. Zij constateren nog veel reserves bij de mensen in de streek die het moeten doen. Bewoners en ondernemers hebben tijd nodig om aan het concept te wennen en om te leren samenwerken. De betrokkenheid moet geleidelijk groeien, geforceerde betrokkenheid leidt alleen maar tot afkeer. Stap voor stap is het devies. Tegelijk willen de schrijvers snel een goede start maken met het werken aan die betrokkenheid en het op gang brengen van samenwerking.

Bijlschrift SVP Henk vd Brink

Daarom willen zij eerst alle energie richten op acties die om een brede aanpak vragen en waarin het als vanzelf tot samenwerking tussen een groot aantal betrokken partijen komt.

Gastheren en gastvrouwen

Daarvoor denken zij allereerst aan het opbouwen van een netwerk van 'gastheren en gastvrouwen van de Drentsche Aa'. Een prominente rol daarin is weggelegd voor de mensen en organisaties die al op dat vlak actief zijn, zoals de Drentsche Aa-gidsen, landbouwers (De boer als gastheer), boswachters en logiesaanbieders.

Het tweede onderdeel waarmee zij snel een begin willen maken is het opzetten van een infrastructuur voor kennis en informatie. Een databank van alle gegevens over activiteiten, evenementen, locaties, personen en instanties, waar de betrokkenen, zoals de gastheren en -vrouwen, over kunnen beschikken.

A-merk

Het Drentsche Aa-gebied moet zich in de beeldvorming tot een echt 'A-merk' ontwikkelen, aldus de opstellers van het plan. Dat vraagt om een eenduidige, krachtige presentatie, die het bijzondere karakter van het gebied tot uitdrukking brengt.

Link met mobiliteitsplan

Het plan voor het levend bezoekersnetwerk heeft relaties met het vorig jaar verschenen recreatief mobiliteitsplan. Daarin staan voorstellen om het verkeer in goede banen te leiden, onder meer door het aanleggen van toegangspoorten en knooppunten. Hier zouden ook de informatievoorzieningen geconcentreerd moeten worden. In het conceptplan voor het levend bezoekersnetwerk worden deze voorstellen aangescherpt.

Evert Musch over de Drentsche Aa

“Ik ben bang dat ze er een park

Zijn leven lang heeft Evert Musch (86), schilder en oud-docent aan de Groningse kunstacademie Minerva, een speciale band met het Drentsche Aa-gebied. Als kleine jongen, opgroeïend in de stad Groningen, kwam hij er al graag en inmiddels woont hij er bijna zestig jaar. Via Zeegse en Schipborg kwam hij uiteindelijk in Anloo terecht. Over de toekomst van het Drentsche Aa-landschap, dat hij vele malen vastlegde in tekeningen en schilderijen, maakt hij zich ernstig zorgen.

Het brede panorama dat Musch ooit schilderde van het uitzicht over de Drentsche Aa vanaf de Kymmelsberg bij Schipborg is waarschijnlijk zijn bekendste werk. “Dat heb ik gemaakt nadat ik van de burgemeester van Anloo had gehoord dat ze de Drentsche Aa gingen kanaliseren. Volgens hem was er al weinig meer aan te doen. Op het schilderij heb ik alles weergegeven, precies zoals het was, om vast te leggen wat voor altijd verloren zou gaan. Later vertelde landschapsconsulent Harry de Vroome van Staatsbosbeheer me dat het schilderij hem heeft geïnspireerd om te vechten voor het behoud van de beek. Samen met de toenmalige commissaris van de Koningin Gaarlandt en gedeputeerde Londo is hij naar de minister gestapt. Daarmee is in feite de kiem gelegd van wat het stroomdallandschap Drentsche Aa is gaan heten.”

Drenthe heeft het geheim

De beek was daarmee uiteindelijk gered, maar Musch is allerminst tevreden met de manier waarop er de laatste tijd met het landschap wordt omgegaan. Hij maakt zich vooral kwaad over de ideeën om bos en bomen te kappen. “Ik hoor mensen zeggen dat het landschap opener moet worden, dat er vergezichten

Je voelt de geschiedenis

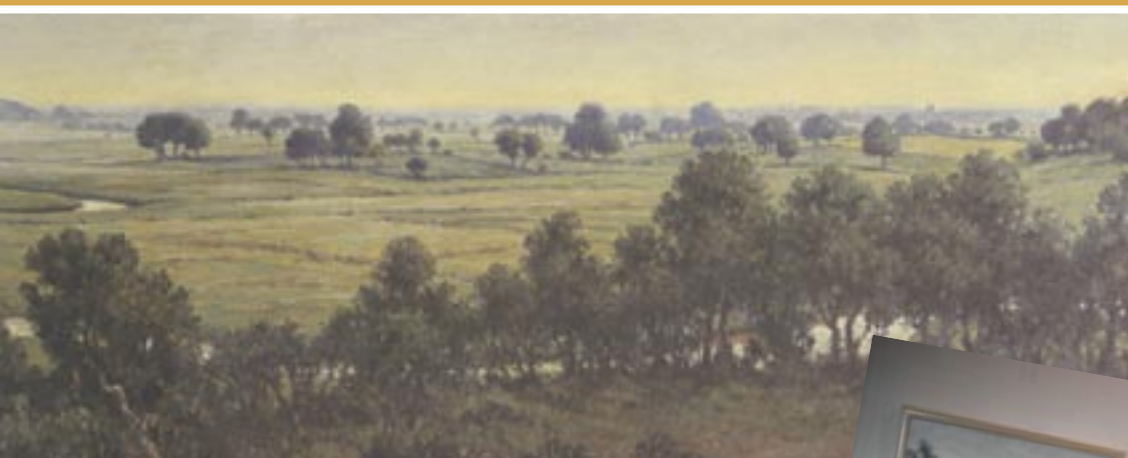
“Mijn grootste angst is dat ze er een park van willen maken.” Musch laat een schilderij van het Oudemolensche Diep zien dat hij twee jaar geleden nog heeft gemaakt. In een slinger van de beek staat een boom pal op de oever. “Die is daar uit zichzelf gekomen, niemand heeft hem daar neergezet. Dat is toch schitterend, zo’n boom laat je daar toch staan? Natuurlijk, de houtwallen zijn door de mens aangelegd, maar niet met de gedachte: nu gaan we een mooi landschap maken. Dit landschap is niet gemaakt maar ontstaan. Een park leg je aan, daar zit geen geschiedenis achter. Hier voel je overal de geschiedenis.”

“Mijn dochter was op een vergadering waar ze voorstelden om aan beide kanten langs de beek een wandelpad te leggen. Als dat gebeurt is het helemaal mis. Maak er dan maar een kanaal van.”

Respect

“Het is niet dat ik terug wil naar vroeger, lieve hemel nee. We leven in het heden maar tegelijk ook in het verleden én in de toekomst. Het verleden is er, we zijn ermee verbonden. Waar het om gaat is respect. Voor de natuur, de geschiedenis, voor dingen en voor mensen.

We moeten voorzichtig zijn met wat er nog is, er is al zoveel waardevols verloren gegaan. En wat je kwijtraakt krijg je nooit meer terug.”

van willen maken”

moeten worden hersteld. Hoe haal je het in je hoofd? Drenthe vraagt niet om ruimte, Drenthe heeft juist het geheim, het verrassingseffect: je weet nooit wat er achter het volgende bosje of de volgende houtwal komt. Van oudsher is dit een bosrijke streek, de heide en de grote schaapskudden zijn veel recenter dan men denkt.” “Kijk”, wijst hij op een afbeelding van een van zijn aquarellen, “hier heb ik een riviertje in Noord-Frankrijk geschilderd. Het slingert door bos, de bomen staan tot aan de beek, met overhangende takken. Dit is zo’n rijk landschap. En dit zie ik potverdorie overal in Europa! Zo hoort een beeklandschap te zijn. In de Burgvallen van het Anlooërdiepje kun je dat gelukkig ook nog zien.”

“Mevrouw, waar is het dorp?” Een vraag die je nogal eens hoort in Zeegse. Het zegt een heleboel over dit dorp in de gemeente Tynaarlo. “Veel mensen die hier voor het eerst komen en op zoek zijn naar een winkel, zijn verbaasd. Als ze vragen waar het dorp is, bedoelen ze eigenlijk waar de winkels zijn en die hebben we hier niet.” Aan het woord is mevrouw Grietje Geerts, die zich erop mag beroemen de oudste in Zeegse zelf geboren inwonerster te zijn. “Vroeger kwamen wel drie verschillende winkeliers uit omliggende dorpen met hun kar langs. Je kende ze allemaal. Voor je gevoel kon je het niet maken om niets bij ze te kopen, dus je had voorraad genoeg op die manier”, lacht ze.

Zeegse

In de loop der jaren heeft Geerts haar 336 inwoners tellende geboorteplaats zien veranderen van een rustig landbouwdorpje in een plek waar met name de laatste jaren veel ‘mensen van buiten’ zijn komen wonen. “Vooraan in het dorp zijn nog twee landbouwbedrijven. Alle anderen zijn er mee gestopt”, vertelt ze. “Veel ouderen zijn verhuisd naar Vries of Zuidlaren. Hun plaatsen zijn ingenomen door jongeren. Vaak mensen die in Groningen werken en ‘buiten’ willen wonen. Zeegse is daarvoor ideaal: rust en ruimte en toch overal dichtbij. Dat er veel ‘nieuwelingen’ in het dorp wonen heeft wel tot gevolg dat de inwoners erg op zichzelf zijn. Veel mensen kennen elkaar niet eens meer. Dat is wel jammer”, vindt Geerts.

Een dorp op zich

Een dorp op zich vormen de vakantie-huisjes in het bos. De meeste staan er al jaren en worden al dan niet legaal het hele jaar bewoond. De rijksoverheid wil deze permanente bewoning een halt toeroepen

en dringt er bij de gemeentes op aan hierop toe te zien. “Hoe dan ook, voor de school in Oudemolen is het heel gunstig dat deze huizen bewoond worden,” vertelt Geerts. “Er zijn nogal wat kinderen ‘uit het bos’ die daar naar school gaan en er zo voor zorgen dat de school voldoende leerlingen telt. Een paar jaar geleden was er nog sprake van dat de school dicht zou moeten, maar dat hoeft nu gelukkig niet”. De school speelt behalve voor de kinderen ook voor andere bewoners van het gebied een grote rol. Zo is er de Schoolkring Zeegse Taarlo Oudemolen, waarin onder meer de Plattelandsvrouwen en een gymnastiekvereniging zijn verenigd. Iedere maand komen de veertig leden van de Plattelandsvrouwen bijeen in de

gymzaal van de school. Dat zijn vooral de oudere inwonsters. “Wat dat betreft verschilt Zeegse in niets van andere plattelandsplaatsen,” stelt Geerts.

Bijzondere camping

Door de gunstige ligging in het Nationaal beek- en esdorpenlandschap vormt het dorp een prachtige uitvalsbasis voor wandelingen of fietstochten. Niet voor niets telt het drie campings, een hotel, een appartementenboerderij en twee restaurants. De oudste camping is het terrein van de Kampeervereniging. Die is er al sinds 1932 en was toen bedoeld voor mensen met een smalle beurs. Het bijzondere aan deze camping is dat de eigenaren de (meestal)

Dorp in beeld

houten huisjes aan het begin van het seizoen opbouwen en ieder najaar weer afbreken. De loods waar de huisjes 's winters liggen opgeslagen is tijdens het kampeerseizoen de kantine.

Weekenddrukte

“Het beroemde Pieterpad loopt vlak langs het dorp”, weet Geerts. “Soms zie je mensen met een kaart in de hand midden in het dorp staan en wanhopig rondkijken. Die zijn dus verkeerd gelopen, doordat de route vanuit Schipborg niet duidelijk is gemarkeerd. Jammer, want dan moeten ze dat stuk weer terug.” Gelukkig zijn er altijd wel behulpzame Zeegse die hen weer op het goede pad brengen. Rond Zeegse liggen veel wandelpaden en talrijke fietsroutes. Daarbij ook routes die inwoners van Zeegse zelf hebben uitgestippeld. Zo heeft de appartementenboerderij wandel- en fietsroutes uitgezet en vanaf het eetcafé loopt zelfs een speciale kloot-schietroute.

Met name in het weekend is het een komen en gaan van recreanten. Dat deze mensen dan hun auto bij gebrek aan parkeerplaatsen op de (boomloze) brink midden in het dorp neerzetten, is voor veel inwoners niet zo'n probleem. “Je hebt er echt geen last van, hoor”, stelt Geerts. “De recreanten houden op die manier het dorp levendig. Je ziet nog eens wat, want doordeweeks is het erg stil in het dorp. Bovendien zijn 's avonds alle auto's weer weg.” Dan blijft wat Zeegse zo aantrekkelijk maakt: rust.

Meanderen

Meanderen is het toverwoord voor een heilig natuurdoel: het 'laten' kronkelen van een beek. Laten kronkelen is raar, want een rivier of stroompje kronkelt in het platte vlak van nature. Kijk maar op het strand of op het wad: het water wil nooit mooi strak rechtdoor stromen. Het beweegt zich met een stel bochten als een kronkelende slang stroomafwaarts. Een normale rivier meandert als een gek en dat wisten ze in de Oudheid ook. In de Griekse mythologie komt de godheid én rivier Maiandros voor. Die is de naamgever van de 'meander', een kronkel in zo'n slingerende rivier. Hij staat nu op de landkaart van Turkije als Büyük Menderes. Maiandros kreeg ooit een proces aan de broek. De sterk meanderende rivier trad geregeld buiten zijn oevers en bracht schade toe aan de oogst en aan gebouwen. De rivier/god werd tot vergoeding van de schade veroordeeld, maar er viel niets te innen. De oplossing kwam door verhoging van de schipperstarieven op de rivier. Uit de meeropbrengst kwam de schadevergoeding. Maiandros betaalde zodoende toch.

Apart

Opmerkelijke zaken in het Drentse Aa-gebied

Tegen de grote wateroverlast en erosie bij een meanderende beek of rivier bedacht men in vorige eeuwen cultuurtechnische oplossingen. De stroom kanaliseren, slingers eruit, stuwen erin en het water 'rechtuit sturen'. In de Drentse Aa gebeurde zo iets bij het Amerdiep, Deurzerdiep, Rolderdiep en Zeegserloopje. Enkele meanders bleven er voor dood naast liggen. Bij heuvellandbeken elders gooiden boeren vrachten puin in de buitenbochten om uitslijten tegen te gaan. In deze eeuw is de zaak omgekeerd. Veel oeverland is natuurgebied, dat best nat mag worden. Bij het waterbeheer is ook meer respect voor de natuurlijke gang van zaken. Er mag weer gemeandert worden (in de Vecht is een 500 meter lange bocht weer geactiveerd). Bij het Deurzerdiep komen oude bochten ook opnieuw in bedrijf. Het wordt echter alleen 'normaal' als beekjes zichzelf mogen zijn, met genoeg slingerruimte. Wie 'nieuwe meanders aanlegt' volgens een computermodel, mist vast enkele kronkels in zijn eigen hersens. Meanderen gaat vanzelf. Ook als een bocht zichzelf afsnoert, te zien bij de Meanderdijk.

Jan Tuttel

Integrale kansenkaart denken vanuit kansen

'Behoud door ontwikkeling' is het motto van het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa. Niet uitgaan van beperkingen maar van kansen. Een mooi uitgangspunt, maar om het waar te maken zul je moeten weten waar de kansen voor de verschillende sectoren liggen. Waar is de kans voor de één ook een kans voor de ander? En hoe kunnen gewenste ontwikkelingen worden gestuurd? Op die vragen geeft de Integrale Kansenkaart in grote lijnen antwoord. De IKK (beleidsmakers en ambtenaren zijn dol op afkortingen) is op dit moment onderwerp van gesprek in het Overlegorgaan.

De Integrale Kansenkaart moet als hulpmiddel voor de NBEL-organisatie gaan dienen bij het uitvoeren van het Beheer-, Inrichtings- en Ontwikkelingsplan. Het accent ligt op het ontwikkelen van projecten en het sturen van menskracht en middelen. De kaart heeft geen formele status en brengt dus geen verplichtingen voor wie dan ook met zich mee (dus geen nieuw beleid). Bij de kaart, die aangeeft waar welke kansen liggen, hoort een rapport waarin de achterliggende analyses worden beschreven en waar in staat hoe men de kaart moet interpreteren.

Ruimtelijke wensen

Eerst zijn per sector (landbouw, natuur, water, recreatie) de eigen ruimtelijke wensen in kaart gebracht: waar vraagt de landbouw ruimte, waar is ruimte

nodig voor water enzovoort. Vervolgens zijn de sectorale kaarten over elkaar gelegd en is gekeken waar de ruimtelijke wensen elkaar overlappen. De geschiktheid van het gebied voor elke sector apart en voor de verschillende combinaties van functies is nader geanalyseerd. Dat heeft geleid tot een kaart waarop de kansen staan aangegeven voor:

- marktconforme landbouw (gericht op voedselproductie)
- landbouw met landschapsbeheer op de essen
- landbouw met natuur en landschapsbeheer op de essen
- landbouw met natuur
- particulier natuurbeheer
- beekherstel

Let wel: er moet niks op grond van deze kaart! Als een boer in een gebied met de aanduiding 'landbouw met natuur' zich uitsluitend wil concentreren op agrarische productie, dan kan dat. De aanduiding geeft alleen aan dat er kansen liggen voor boeren, die natuurbeheer als nevenactiviteit kunnen uitoefenen als ze dat willen, en daaruit een deel van hun inkomen kunnen halen. Aan (de partijen in) het Overlegorgaan de taak om deze ontwikkelingen te stimuleren.

Kansen landbouw centraal

De landbouw, zo geeft de kaart aan, is centraal komen te staan bij het nadenken over kansen voor het gebied. Juist de landbouw wordt namelijk met nieuwe ontwikkelingen geconfronteerd. En de toekomst van het gebied als een waardevol agrarisch cultuurlandschap is voor een groot deel afhankelijk van de ontwikkeling van de landbouw.

De opties voor de landbouw bevinden zich tussen twee uitersten: aan de ene kant het bedrijf dat zich uitsluitend richt op het produceren van voedsel voor de wereldmarkt en aan de andere kant het bedrijf dat zich concentreert op het produceren en beheren van 'natuur' en eventueel water.

Groen-blauwe diensten

De makers van de kaart realiseren zich dat kansen voor combinaties met natuur, landschap en water pas echt kansen worden als landbouwers er genoeg inkomen uit kunnen halen. De vergoedingen voor 'groen-blauwe diensten' staan nog in de kinderschoenen. Maar juist het NBEL Drentsche Aa leent zich hier in principe wel voor! In het rapport staan verschillende projectvoorstellen om de kansen uit te werken, zoals zoeken naar financiering van 'Boeren met natuur' (vanuit het Amerdiep-experiment) en het opzetten van een voorbeeldbedrijf.

Werkgroep

De Integrale Kansenkaart is opgesteld door het onderzoeksinstituut Alterra, met de Dienst Landelijk Gebied als procesbegeleider en onder begeleiding van een werkgroep waarin de NLTO, Staatsbosbeheer, gemeente Aa en Hunze, waterschap Hunze en Aa's, de recreatiesector, de landinrichtingscommissie en de provincie waren vertegenwoordigd.

Het middenschot in de tunnelopening zorgt ervoor dat de padden als vanzelf afslaan de tunnel in.

Als u regelmatig de weg tussen Oudemolen en Gasteren rijdt, zijn u misschien wel eens de smalle roosters in het wegdek opgevallen. Onder de roosters (je voelt ze als de auto er overheen gaat) liggen betonnen buizen. Het zijn tunnels voor padden, die hierdoor veilig de overkant van de weg kunnen bereiken tijdens hun jaarlijkse trek in het voorjaar.

Paddentunnels tussen Oudemolen en Gasteren

Werk *in* uitvoering

Mededelingen Overlegorgaan

Landschapvisie Drentsche Aa vastgesteld

Het Overlegorgaan heeft de Landschapvisie voor het hele stroomgebied van de Drentsche Aa vastgesteld. Het bekenstelsel van de Drentsche Aa is een landschappelijk en cultuurhistorisch zeer waardevol gebied. De landschapvisie benoemt de waarden en omschrijft de identiteit, schetst een ruimtelijk beeld van de toekomst en laat zien welke concrete maatregelen nodig zijn om de toekomstbeelden te verwezenlijken. In de visie worden 74 projecten besproken en er worden aanbevelingen gedaan voor de uitvoering. De keuzes en voorstellen worden verhelderd door een groot aantal kaarten en foto's en uitgewerkt in voorbeelden.

Bestellen

U kunt de landschapvisie (een uitgave in boekvorm) bestellen via het secretariaat per e-mail: drentscheaa@drenthe.nl voor € 15,- (inclusief verzendkosten). Graag uw naam, adres, postcode en woonplaats vermelden.

Binnenkort zal ook een brochure over de Landschapvisie verschijnen, die in het gebied zal worden verspreid.

Hardnekkige pendelaars

De aanleg van de paddentunnels is een succesverhaal van een lokale vrijwilligersgroep, de Milieugroep Anloo (inmiddels Milieugroep Aa en Hunze). "In 1991 werden we getipt dat op deze weg veel padden werden doodgereden", vertelt Steven Stermerding uit Gasteren, werkgroeplid en één van de initiatiefnemers. "Toen we zelf gingen kijken vonden we op bepaalde momenten inderdaad overal verkeersslachtoffers. Padden leven op het land maar zijn voor hun voortplanting afhankelijk van water. In poelen en dergelijke zetten de vrouwtjes in maart, april hun eieren af. Generatie na generatie gaan ze daarvoor naar dezelfde poel, daar zijn ze heel hardnekkig in." In dit geval zijn het Voorste en Achterste Veen, aan weerskanten van de weg, de reisdoelen.

Op pad met zaklamp

Op een informatieavond van de werkgroep meldden zich liefst zestig mensen die wilden meehelpen het probleem in kaart te brengen. "Padden trekken alleen in de donkere uren en vooral bij mild en vochtig weer. Op zulke avonden vroegen we mensen langs een stuk weg heen en weer te lopen met een zaklamp en alle levende en dode padden te noteren."

In één seizoen werden er zo meer dan tweeduizend gesignaleerd, verdeeld over het hele traject. Met

deze resultaten, weergegeven in een keurig rapport, toog de werkgroep naar de toenmalige gemeente Anloo. Die stelde eenmalig geld beschikbaar voor de aanleg van een proeftunnel. "Toen die meteen na de oplevering in 1996 grote aantallen padden bleek te trekken, hebben we bij alle mogelijke fondsen en eventuele andere geldschieters aangeklopt. Zo konden uiteindelijk nog zes tunnels worden aangelegd", vertelt Stermerding. "De jaren daarna vonden we veel minder padden op de weg. Het werkt dus!"

Wanden en schotten

De tunnelbuizen zijn eigenlijk bedoeld voor de drainage van grote verharde terreinen zoals parkeerplaatsen. Onzichtbaar voor de automobilist maar minstens zo belangrijk zijn de schermen langs de weg die de padden naar de tunnels moeten leiden en moeten verhinderen dat ze de weg oversteken. Voor een deel bestaan ze uit houten wanden aan de wegkant van een greppel, voor een deel uit kunststof schotten in de berm. Leden van de werkgroep controleren regelmatig of alles nog functioneert en maken de greppels schoon. "Kleine reparaties voeren we zelf uit, bij grotere schade doen we een beroep op de gemeente. Dat werkt goed", aldus Stermerding.

Agenda

DATUM	THEMA	VERTREK PUNT	VERTREKTIJD
OKTOBER			
za 30	archeologie	Schaapskooi Balloo	14.00
NOVEMBER			
za 13	beekdal Deurzerdiep	Café De Aanleg, Deurze	10.00
zo 21	beekdal Loonerdiep	Café Aling, Loon	14.00
za 27	beekdal Oudemolensche Diep	Herberg De Fazant, Oudemolen	14.00
DECEMBER			
za 11	beekdal Anlooërdiepie	Homanshof, Anloo	14.00
za 18	dorpsomgeving	Homanshof, Anloo	10.00

De excursies worden georganiseerd door het NBEL. Ze staan onder leiding van Drentsche Aagidsen, speciaal hiervoor opgeleide vrijwilligers. Deelname is gratis, opgave vooraf niet nodig.

De meest actuele gegevens over de excursies en andere activiteiten vindt u op de website: www.drentscheaa.nl.

Op deze site verschijnt binnenkort ook het excursieprogramma voor de eerste maanden van 2005. Dit nieuwe programma zal ook in de plaatselijke kranten worden gepubliceerd.

Nieuwe wandelroute: Anlooëromloopje

Onder grote belangstelling van inwoners van Anloo en anderen is in juni het Anlooëromloopje in gebruik genomen. Deze nieuwe wandelroute in de omgeving van Anloo is ongeveer zeven kilometer lang en prima te belopen op een halve morgen of middag.

Onderweg zijn er vijf rustpunten waar bankjes zijn geplaatst. Vanaf deze punten zijn er prachtige uitzichten over de es en delen van het beekdallandschap van het Anlooërdiepie, en naar het dorp Anloo met de markante kerk. De route voert over een stukje hersteld oud kerkenpad van Rolde naar Anloo, een doorsteek over het diepje. Het idee voor de wandelroute is ontstaan in de Vereniging Dorpsbelangen Anloo. De bedoeling is niet alleen toeristen te laten genieten van de mooie omgeving, maar ook de dorpsbewoners zelf. De route is totstandgekomen in samenwerking met Staatsbosbeheer, het Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa, de provincie Drenthe en de gemeente Aa en Hunze. Routebeschrijvingen liggen in het informatiecentrum Homanshof van Staatsbosbeheer in Anloo. Hier is ook het begin- en eindpunt van de wandeling.

Colofon

Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
Kees Folkertsma, Herman Thije
Postbus 122, 9400 AC Assen
Telefoon: (0592) 365864 / 365860
Fax: (0592) 365422
E-mail: drentscheaa@drenthe.nl
Internet: www.drentscheaa.nl

Redactieadres

Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa
Redactie Doorstroom
Postbus 122, 9400 AC Assen
Telefoon: (0592) 365683
(Joke Christerus)
E-mail: doorstroom@drenthe.nl

Eindredactie

Henk van den Brink, Noordwolde (Gn)

Redactie

Joke Christerus
André Brasse
Henk van den Brink

Fotografie

André Brasse
(tenzij anders aangegeven)

Vormgeving

Albert Rademaker BNO

Grafische verzorging

Docucentrum, provincie Drenthe

Verspreiding

PTT

Oplage

13.500

© Secretariaat Nationaal beek- en esdorpenlandschap Drentsche Aa 2004

Nederland heeft 20 nationale parken

